

Tas Latweefchu draugs.

1841. 28 August.

35ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Peterburgs. Jarostawes gubbermentî dshwo Kreemu semneeze, Pros-fowja Frolow wahrda; tai bija dehls, kas Deewam scheshloht leelai dserfchanai padewahs, un tâ arri, kâ jau schuhpi, driht us wiffadu taunu un negantibu bija gattaws. Mahtes firds gauschi pahr to behdajahs. Daudsreis wiinna baltâs affarâs sawu nerahnu dehlu pamahzija, lai tok no Deewa puffes apdohmajahs un no sawa grehka un besdeewibas atgreeschahs. Bet tas ne ko ne lihdsēja; ar katru deenu winsch jo wairak palaidahs un tâ beidsoht eekritte leelâ truhkumâ un — gruchtâ fahrdinafchanâ. Jo atraddahs weens no wiinna lahga brahteem; tas wiinu pahrrunnaja taisihte leeku papihra=naudu, un palikt baggats. Gan zerreja, nedarbs palikschohht pastehpts, bet kur muhscham tahda leeta warre palikt tumfiba? — Nabbaga mahte, ar ween nomohdâ pahr sawu dehlu buhdama, driht wiinna nedarbus panahze, un, kaut gan wiinnai firds fahpeja, tok darrija, kâ wiinnai pehz Deewa wahrdeem un likkumeem nahzahs, un sawu dehlu kâ taundarritaju nodewe pee teefas, kur schis arri sawu nopelnitu strahpi dabujâ. Bet mahte par sawu taisnibu un ustizzamu prahtu dabujâ leelu gohdu; jo augsti zeenigs un firds=scheshligs Reisers pawehleja, lai wiinnai dohd pee kruhts walkahht sudraba gohda=sihmi, kam tas wirsrahts: "Par ustizzamu prahtu!", arri wiinu apschinloja ar 100 rubteem fudr. un nospreede, lai, kamehr wiinna dshwoschoht, neds no wiinnas paschas, neds no wiinnas peederrigeem frohna dohschanas ne nemm. (G. E.)

Is Berlihnes. 14ta August ap walkaru tur us eelas masai meitat no puffzettorca gadda tik neganti ar ratteem brauze pahr, ka behrns jau ohtrâ rihtrâ sawu garru islaide. Teiz, ka kutschers tik tezenischu ween effohht brauzis, bet ka behrns tai paschâ brihdi, kad ratti nahze garram, taisni pahr zeltu effohht skrehjis. Kaut jel tahda nelaimu laudis no jauna mahzitu, sawus behrenus labbaki isfargahht!

Is Belgeru semmes. Jau bija pahri deenas pagahjuschas, ka weens fainneeks Mons-pilfata few almina=ohgles, zil wiinnam pa nahkoschu seemu wajadsehse, bija lizzis eekraut pagrabbâ. Tad zotâ Zuhli gaddijahs, ka wiinna abbas namma=meitas, weena ar deggoschu swezzi rohka, gribbeja eekahpt pagrabb.

bâ, bet tik fa durnis bija atwehrtas, twaikt eedeggahs, isfittahs ahrâ un abbas nomette pee semmes. Weenai noswillinaja waigu, isfittu leelu pulku lohgu glahses un pataifija tik leelu trohkfni, fa kaimini isruhlahs.

• Kahrlis, tas puff-atstauka saldats.

Stahstis.

(Dhtra dalka.)

Kahrlis, kas lihds sehim klaufidams ween, Jahnam lihdsâs bija staigajis, tam ne warreja tuhlin atbildeht, jo Jahna spehzigu wahrdi winnam firdi bija panehmufchi. Arri winna dwehsele preezajahs pahr to, fo tas Kungs pee winna bija darrijis; winsch apdohmaja, fa nu driht sawus mihtus wezzakus un sawu gohdigu firmu tehwa-tehwu dabbuschoht redseht, bet turflaht gauſchi noschehloja, fa winsch sawâs pirmâs jaunibas deenâs zaur grehzigu dshwoschanu saweem gohdigeem wezzakeem tik dauds firdsehstus bija darrijis. — "Pateefi!" tà winsch pehz brihtina isfauze: "mums wisseem, un ihpaschi mannim nahlahs tam Kungam pateikt par winna leelu apshehloſchanu; jo winsch, ne gribbedams grehzi-neeka nahwi, bet fa tas atgreeschahs, arri man tannî ihfâ deenesta laifâ dauds fwehtibas sagahdajis. Ak! kaut jel es ikweenam warretu usfaukt: Nahzeet jel, nahzeet pee Jesus! Winsch atspirdsinahs tohs, kas behdigi, pahhdinahs tohs, kas isfalkufchi, darrihs swabbadus tohs, kas pehz swabbadibas ilgojahs, un apfargahs tohs, kas bailojahs no saweem eenaidneekem!" — Bet itt fâ no jaunâ eefahdams, fazzija wehl tà: "See wahrdi ween ne fo ne palihds, kad aufis naw gattawas dshredht un firds to ne fanemm un ne paturt. Zik reis man ne jau ta preezas-mahziba bija fluddinata! un tok man tà bija, itt fa es to wehl ne buhtu dshredjis. Zik auksta bija manna firds un zik tufcha no Deewa wahrdeem un labbahm apnemfchanahm to laif', kad es lihds ar zitteem nekrufcheem aisgahju us pitsfhtu. Es labprahht ne gribbeju palikt par saldatu, jo man battles bija no tahdahm publehmm, bet es arri preezajohs, fa nu manni wezzaki man wairs ne warretu isbahrt, kad es fo pehz sawa pascha prahta darritu; jo es dohmaju, nu es par saldatu palizzis, nu man ihsti walkâ effoht, besdeewigi dshwoht un pahr sawu dwehfeli ne behdahht. — Râ es nu Deewam spehju gan pateikt par to shehlastibu, fa winsch man zaur tewi, Jahni, mahzija to fwehtibu passht, un dewe to preeku, fa es schodeen saweem mihteem, mihteem wezzakeem fâ jaun-peedsimmis zilweks tohpu atdohes! Lai tas Kungs dohd, fa manna atgreeschana arri buhtu pastahwiga un pilniga!"

"To tas Kungs teescham dohs!" — tà atbildeja Jahnis — "Muhs grehzigus zilwekus ispestiht un darriht fwehtus, nahze pats Deewa dehls no debbfes us scho wahrgu semmi, dshwoja grehzi-neeku starpâ, zeete un nomirre preeksch mums. Ak! un zik dauds winsch arri bes ta, kas winnam meefigi bija jazeesch, zeete garrâ. Apdohma pats, zik lohht tas mums grehzigeem zilwekem fahpeja, kad muhsu beedri muhs un muhsu fwehtu tizzibu nizzinaja ar besdeewigeem wahr-

deem un neganteem smeekteem. Un winsch, tas taisnajs un beswainigajs, panesse ar pazeeschanu, kad tee paschi, preeksch kurreem winsch zeete, winnu apfinesje, plikkeja un pee krusa peefitte. Rà winnam tas ne buhs firdi sahpejis, kad tee grehzieneeki winna tehwu neewaja, kas tohs til gauschi mihtoja! Un tomehr winsch wissu pazeete, ne mutti atdarridams. Schi winna augsta preekschsihme lai arri muhs passubina, behdàs un gruhribàs pazeesteas. Bet ak! zil mas wehl eespehju, pehz tahdas preekschsihmes dsihwoht, un sawa pestitaja pehdàs staigah! jo man ar swehtu Pahwitu ja-sakka: "Zo labbu, ko es gribbu, to ne daru, bet to taunu, ko ne gribbu, daru."

"Zeefs, mihtajs Jahni!" — tà atbildeja Kahrliis — "es to arri pee few atrohdu. Labbas apnemshanas pee man gan ne truhkst, bet es tahs ar ween ne tà peepildu, fà nahkabs. — Ne fenn fatikku weenu dsehreju, kas wehl straipeledams us sawu beedri fazzija: "Zuhstohsch un ne-isskaitamas reises jau esnu apnehmees, wairs ne peedfertees un ar ween to atkal aismirsis. Wehl ween' reis' gribbu zeeti apnemtees, un tad teescham wahrdu turretschu!" — Tu nabbaga wihrs! — tà es dohmaju — us tahdu wihsi ne klufsi us preekschu! to es pats no sewis sinnu. Raut jel tu mahzitohs to Kungu Jesu pasiht, tad tew riktu palihdsehts. — Mihtajs Jahni, luhds lihds ar mannim Deewu, ka tok tam Kungam Jesum paleeku pastahwigs, un bes mitteschanas apdohmaju, ka Deewus arri tad man redsetu un sinnatu, kad es grehgotu."

"Tas irr labbi, mihtajs Kahrliis, ka tu ar ween nomohdà pahf sawu dwehfeli un ne palaidees leekà drohschibà, jo ar teem grehkeem tok ne kad ne warr meeru derreht. Zil ko mehs sohbeni eebahscham maksti un bes behdahm paleekam, tad tee muhs tuhlin atkal sawaldsina sawòs pinnektòs, tà ka mums gruhci nahkabs, no teem walkà klufst. Zo kad tas neschlihsis gars greeschahs atpakkaf, tad tas nemm septinus jo nilnakus garrus, ne fà pats irr, lihds, un tad tahdi zilweki wehl taunaki paleek, ne fà papreeksch bija."

Tà farunnadamees, muhsu abbi karrawihri nu lihds tai weetai bija nahkschi, kur tee zekki us winnu sahdschahm schkirehs. Jahnis apstahjahs, nehme Kahrli pee rohkas, un mihsigi winnu usskattidams, tà fazzija: "Brahli, scheit mums schodeen ja-schkirahs: tu staigasi pa kreisu rohku, es pa labbu; bet garvâ eesim abbi weenu zekku, to zekku us to debbes-Jerusalemi, un muhsu pawaddons us turren lai irr Deewa swehri wahrdi. Raut gan arri sawâ laikà muhsu dsihwibas zekki scheit pa wissam schkirsees, tad tomehr tur atkal kohpâ nahksim. Un ja mums scheit arri wehl pahf daschu behdu kalnu buhs ja-kahpj, tad tas Kungs Jesus lai paleek muhsu preeks un zerriba, kas muhs teescham ne atstahs, famehr ween us winnu palaujamees. Luhds' Deewu un strahda, strahda ar ween un tizzigi, tad tu Deewa swehtibu samannisi. — Ne aismirsti sawâ luhgschanà arri mannis. Lai mehs ar bihsjashanu un drebbeschanu, bet arri weenumehf skattidami us muhsu Deewa nezismehrojani schehlastibu, dsennamees, ka tohpam swehri. Lai mehs eeschehlojamees pahf saweem brahteem, winnus mihtojam, fà fewi paschu, un tà ar darbeem un dsihwofshanu parahdam, ka mehs effam Kri-

stus mahzetti. Kas lihds gallam tizzigâ prahtâ pastahw, tas taps fwehts, taphez lai paleekam pastahwigi lihds nahwei, un kad arri kahdu reisi no taifna zetta buhtum nomaldijuschees, tok atkal atgreeschamees pee ta mihta pestitaja; pee winna, kas to pakrituschu Peteri atkal usnehme un ir Juhdasu ne buhtu atstuhmis, ja tas schehlastibas luhgdams pee winna buhtu nahzis. Lai mehš ne kad, arri nahwê ne ismissamees, bet essam pazeetigi behdâs, preezigi zerribâ un sewischki pastahwigi luhgschanâs. Dshwo nu weffels un staiga meerâ sawu zeltu! — Zo fazzijis, laide Kahra rohku walkâ, greesehs prohjam, un, pirms schis winnam wehl ko warreja atbildeht, tam jau bija suddis no azzim. D. R—s.
(Zittas dalkas us preekschu.)

Latweeschu : draugu dseefma.

Kad atnahks Latweeschem tee laiki,
No zittas tautas taggad reds?
Kad aisees tumsiba kâ twaiki,
Kas kauschu azzis zeeti feds?
Kad puhstihš wehisch, kas spirdsina,
Un tautas-krohni mirdsina?

2.

Zee laiki jau irr taggad kahjâs,
Kas tautas draugeem preeku dohd;
Da garra spehks jau taggad rahdahs,
Kas atnefs muhfu tautai gohd;
Dauds darrihts, par ko tizzeht sah:
"Kas lehni nahk, tas labbi nahk!"

3.

Mums Mahrtinsch Lutters Deewa wahrduš
Irr schlihtus, skaidrus mahzijis;
Lai turrâm tohs par wissu dahrgus,
Kâ winseh mums to irr rahdijis;
Ead garrâ brihwi paliksim
Un tizzibâ arr' peeaugsim.

4.

Wehz meefas brihwi, — augsta rohka!
Zaur ko mums laime arr' warr felt;
No Aleksandra winna dohta,
Kas sahjis muhfu tautu zelt;

Par to teiz Deewu Widsemneeks
Zik patt, kâ Jggau'n's, Kursemneeks.

5.

Schahs abbas mantas pee mums rohdahs, —
Woi kahds gan zittas gaiditu?
Lai nu ikkatriš uf to dohdahs,
Kâ winseh tohs augtus bauditu.
Mums skohlas palihdseht gan warr,
Zo winnas gaischu prahtu darr'.

6.

Zaur skohlahm nahk pee gaischu prahtu,
Zo skohlas mums to labbu darr',
Kad brihws irr gars nu meefas klastu,
Ka labbus augtus zerreht warr;
Zo spehku skohlas wairoht mahk,
Ka tautas gohdam dshwoht sah.

7.

Kad Latweesch ar spehku dshitohs
Uf to, kas prahtu apgaismo;
Kad wiffi, zik ween paspehji zihstohs
Wehz to, kas ihsti aplaimo,
Ead puhstu wehisch, kas spirdsina,
Un tautas-krohni mirdsina.

R....n.

Zahs mihtlas usmirna, kas preekschajâ lappâ: Maggons.

Lihds 27. August pee Rihges irr atnahkuschti 929 fuggi un aishbraukuschti 901.

Brihw drikkseht. No Widsemnes General-gubernementes puffes: Dr. C. E. Napierstj.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 34 un 35.

21 un 28 August 1841.

S i n n a s ,

få

ar ewangeliuma mahjischanu eet paganu semmës.

Dewita sinna:

få ar ewangeliuma mahjischanu eet West-Indijas semmës.

Meld. Zit leela Deewa labprabhita.

Tas Kungs tahs derribas wehl atminn, Ko winsch pateesi swehreis. Winsch sawus laudis paglahbt arr' sinn, Kad wifs teem rahdabs pasubdis. Lai pasaulei buhs wiffur redseht, Ka pestidams winsch preeku dohd. Deews wisseem swehtibu gribb wehleht, Lai wiffi flawe Deewa gohd'!

Gawilejeet un teizeet winnu, Ar flawas dseefmahm gohdajeet. Lai winna gohd' un spehka sinna Glawe, fur ween irr mahju weet! Lai wiffas tautas kohpâ fauz tâ, Jo wiffahm preeks irr faraisihts: Gohds Dee- wam schê un debbes augschâ! Lai pecluhds, kas irr atpestihts!

Mehs praweescha Esaijasa grahmata, 61mâ nodakkâ, no 1 lihds 3 pantam schohs wahr- dus lassam: »Ea Kunga Gars irr us manni, tapehz ka tas Kungs manni swai- dijis irr: winsch irr manni subtijis, teem apbehndinateem preeku fluddinaht, tahs sagraustas firdis apsect, teem zectuma laudim fluddinaht atswabbina- schanu, un teem faistiteem pilnigu atraisischanu. Weenu gaddu ta labba prah- ta Kunga fluddinaht, un to deenu tahs atreebschanas muhsu Deewa, wiffus nofkummuschus eepreezinaht. Teem apbehndinateem eeksch Zianas doht, teem dahwanahht glihtumu pelnu weeta, preezibas-elji nofkumschanas weeta, f- kai- stas drehbes fkummiga prah- ta weeta, ka tee nofaukti tohp stipri kohki tahs taisnibas, eedehti ta Kunga, ka winsch tohp pagohdinahts.«

Mihti lassitaji! Schee wahrbi mums skaidri tâ få preeksch azzim rahda, preeksch kahdeem zilweeem Kristus, tas pasaules Pestitais, irr nahjis. Winsch teem apbehndina- teem, sagrausteem, faistiteem, apbehndinateem un nofkummuscheem ar sawu eepreezina- schanu laipnigi tuwojahs, un tohs gribb no winnu behdibas atpestiht, un ar jauku preezi- bas elji swaidiht. — Sinna, tas praweets piemak gan runna, Israeta laudis peemin- nedams, kas toreisi bija Bahbeles zectumam nodohiti. Bet schi isklichdinata un preeksch Deewa azzim isdshita tauta mums jau patti to lihdsina, få zilweki maldabs. Jo teem weenu reisi grehts eekrittuscheem, un no paradihses isdshiteem wajaga un wajaga få sweschineeem apfahrt malditees, un ruhktumu us ruhktumu baudiht pa zeku. Jo nu zilwekam schi pasauke ruhka paleek, un neleetigas dshwes tufcha sinna firdi rahj, un jo winna azzis ar behdibas apfeggu apnemahs: jo tuwu winnam tas Pestitais irr peenahjis, kas fakka: »swehtigi irr tee, kam behdas irr, jo teem buhs eepreezinateem tap!« Matteüsa ewang. 5 nod. 4 p. — Bet stary teem zilweeem, kas schinni behdu pilnâ pa-

faulè peedsemm, dauds irr, kam tas ruhtais bikkris pahz zitteem wairak irr jadsere. Un arri tautas atrohnahs, kas wisszauri us tihru behdibu rahdahs dsimmuschì, un preezas spihdumu ne buht eeraudsijuschi. Woì nu schis sohlischanas wahrds ne buhs arri ihpafchi preeksch tahdeem fazzihst? — Za labbad, kad mehs ar zitteem fadsihwodami prohtam, ka tee zilweki, kas par zitteem wairak behdu rehtis neffa, Deewa walstibai dauds jo tujaki irr nè tee, kas ar jebfahdeem patihkumeem warr muhschu padshwoht: tad mehs arri id, patt pee missionu notikkumeem prohtam, ka tur, kur zilweki pawiffam appaksch kahjahm mihiti, arri durwis irr walkam atwehrtas. Kad tahdi fahf jehgt, ka Deewa miblestiba winneem peenahf, tad brishcham tuhstoschi us' reisi firdi juht, ko ne warr isfazzihst, un drihs wiinnu fagraustas firdis tohp apseetas, un wiinnu dabhu preezibas elji nofkum-schanas weeta, fkaistas drehbes fsummiga prahta weeta, un paleef par sti-preem kohkeem tahs taisnibas, un par eedeestreem ta Kunga, ka wiansch tohp gohdinabts.

Schodeen greibbam tahdu apbehdinatu tautu apraudsiht, tahdu, kas no fawas teh, wischkas isdshita, sweschâ semmè waib, kas lihds schim negantu pahrastibu zeetusi, un knappi warreja zilweku wahrdu patureht, kamehr wiinnu zilweku gohdu un wehtibu pawiffam atnehmuschì. Tee irr tee Nehgeri West-Indija un Amerika, kam ta teh, wischka irr eeksch Afrika, un wiinnu tahdâ kahrà feeti, kas pee mums ihsti naw redseta. Wiinnu sauz wehrgus, ta labbad, kad wiinnu meesa un dsihwiba zittam peederr, kas wiinnu kungs teizams. Tas tohs par naudu irr pirzis, fkaibri tà kâ pee mums sirgus jeb zittus lohpus pehrk. Un kâ mehs wehrschus un sirgus preeksch faweem darbeem turrâm, tà tur lihds schim laikam Nehgeri turreti tohp wehrschu jeb sirgu weeta. Bet pee mums retti eerauga, ka arrais fawu sirgu buhtu neschehligi kahwis jeb bendejis, lai Deews dohd ka neweens tà wairs ne darra. Lomehr nabbaga Nehgeri West-Indija dauds tappe no faweem kungeem wahrdinatu un bendeti, un schee reisahm kâ affinu kahrigi swehri winneem usriht. Tad nu Nehgeri bija behdu apkrauti zilweki, sweschâ semmè zukkura un kappeja stahdus preeksch zitteem stahdidami, weenadi ween dsinneja pahtagu redsedami. Bet tas Kungs debbesis irr wiinnu brehkschanas un waibas dsirdejis, un wiinnu behdibu peemeklejis, wisspapeksch winneem to preezas wehstu no Kristus fuhtidams. Dauds tuhstoschi to, kamehr 100 gaddi, irr eepreezinajuschees. Bet taggad arridsan ta stunda nahkusi, kur wiinnu laizigas faites atraisitas tohp. Kristus tizzigi gan drihs 50 gaddus ar waldibahm irr turrejuschees, lihds kamehr istaisija, ka Kalenderi, kam tas wairums semju tur irr, wissus wehrgus, no 1840ra gadda fahkoht, par brishweem atlaide, un wehrgu buhschanu us muhschigeem laikeem pabeidse. Lai Deews dohd, ka zittas waldibas arridsan schinnis pehdâs eeminn.

Bet eekam mehs no tahm missionehm stary scheem Nehgereem stahstam, mums waijaga papreekschu wairak ko isteite. West-Indija, tà fahkoht, irr Amerika semmes pawahreti, prohti: pulks fallu, kas Atlantes juhrâ stary Seemel- un Süd-Ameriku eeksch weenas rindes leelâ puffriakti stahw. Kad Kolumbus 1492ra gaddâ, ar kuggi braukdams, Ameriku usgahje, wiansch papreekschu pee schihm fallahm peenahje, dohma-dams, ka nu jau bija Indijas gallu usgahjis, ko ilgt mekleja, wiansch to par West- jeb Wakkar-Indiju sauze. Te nu wiansch Indiju mekledams, bija jaunu pafauli atraddis, no ka lihds tam nè manniht ko bija nomannijuschì. Wiffur zilwekus usgahje, kam itt sawada

swefcha dabba, dseltani brughna jeb farkana ahda, un tee paschi bija mas prahâ mohdu-
fchees, zitti arridsan eeffch lohpu kahribahm itt kâ applikufchi. Eeffch West-Indi-
jas wiffwairak diwi tautas atraddahs, ta weena lehniga un labfiridiga, bet ta ohtra, kas
bija Karaibi wahrâ, tahda plehsiga, ka weenâs kauschanâs sawâ starpâ kahwahs, tishfo-
dama zilwekus nokehrt, fo pehz apriht. Spanieri, kas beesôs pulkôs us Kolumbusa
pehdahm atrahze, seltu kahrodami, itt gudri sinnaja schahdu dsimtneeku multibu, un tahdu
negantibu few par labbu greest. Winni wisseem ar walti usspeedahs. — Cetaisija wif-
sur stahdu dahrsus, jeb isrohkamas kalnu allas, un dsimtneekem ne ween wajjadseja sawu
semmi un mantu, bet arri sawu meefas spehku winneem padohrt, un tulihrt preeffch Spa-
niereem wehrga darbus usneme. Kas prettim turrejahs, tohs tishchi isdelbeja. Tur
tahdi neganti breefnas darbi darriti, fo ne warr ar spahwu parakstihrt. Neeeen zilweki,
gruhtus darbus ne raddufchi, stahdu dahrsôs un kalnu allas pa tuhstoscheem apmirre, bet
arri neffaitami pulki kâ putni tappe noschauti. Pa laikam winneem ismahzitus sunnus
usrihdija, kas tohs faplehsfe. Un pateefi, dauds Spanieri tahdi negantneeki bija palikku-
fchi, ka preeffch Deewa apnehmahs, Pestitajam un winna 12 Apustuteem par gohdu,
ikrihtôs 18 paganus nobeigt! — Ur to nu irr nahzis, ka taggad no dsimtneekem tif ween
masas paleekas irr atliffufchas, un winni gan drihs pa wiffam irr isnihzinati, jebfchu eefah-
koht kahdas 3 milliones bijufchi. Un tas naw tikkai eeffch 300 gaddeem notizzis, nè, us
zittahm fallahm jau eeffch 20 gaddeem tif mas zilweku bija palikufchi, ka wajjadseja no
zitteem pafaules gabbateem strahdneekus raudsiht, kas tohs pahrguhtus darbus spehje
isturreht. Eedohmaja, ka stipreem Nehgereem West-Afrika wajjadseja buht labbeem
strahdneekem, un drihs tohs ar barreem wehrgôs atwedde. Bet ka neweens scho grehku
andeli ne drihstetu raht, Spanieru un Portugihsu walbiba to 1517tâ gaddâ ar walsts
liffumu apstiproja. No ta laika wiffi Nehgeri, fo ween warreja West-Afrika juhmalli
uspiert jeb nokehrt, us wehrgu fuggeem tappe kâ filki fabahsti, un pahrguhtu westi, un
tab West-Indija kâ lohpi us tirgu stahditi, tihri plikki, un wairak fohlitajam pahrgu-
dohrti. Ikgaddôs wairak nè 100,000 Nehgereem tâ wajjadseja sawu faktu appafsch ta
gruhta juhga lohziht. Un tas patâ swehru prahts, kas tohs farkanus dsimtneekus isdelbeja,
schihâ fallas atkal ar melneem eedshwotajeem pildija. Taggad spreesch, ka West-Indija
un Amerikâ irr 8 milliones tahdu melnu wehrgu.

Bet schihâ fallas neween Spaniereem un Portugihseem peederr, bet arri zittas
Eulendereem, Ollendereem, Dahneem un Franzoseem. Ueri wezzam Kursen-
mes leelkungam Zehkabam tur weena falla bijufi, Tabahgo wahrâ. Wiffas andeletajas
tautas irr zitta zittu winneufchas, tur semnes eedabbuht, jo tur wiffabi labbumi un jau-
kumi rohnahs, pehz fo Europeeri tishfo. Tad nu lihds schim arri wiffi eenahzeji bija wehrgu
andeletaji, jo tâ jau liffahs, ka tohs stahdu dahrsus ar zitteem ne warreja apstrahdohrt,
kâ ween ar Nehgereem, ta lezla karstuma pehz. Schinnis stahdu dahrsôs wiffwairak
fappeja puppas, zukkura needri, indigo pehrwe, un bohwilla tohp audsinatas,
un teefa irr, kad fakka: pee tahm Nehgeru affinis klahu lih. Dasch zukkuri tif gahrdu
ne turretu, kad sinnatu, ar kahdahm mohkahm to gattawu dabbu. — Katram leelam stahdu
dahrsam irr saws kungs, un tas pee ta klahu lizzis zeemu taifihrt, fur Nehgeri nabbaga
buhdinâs miht. Tahdu zeeni buht lihds 50. Iddenâs us noliktu stundu usraugi un dsim-
neji schohs pee darba fadsinne. No rihteem un nowakkardôs winneem bija wakkas stunde,

fur brihw few pascham strahdabt jeb pelnitees. Ar leelu peespeeschanu dascheem Nehgereem irr isdewees, naudu sakraht un atpirktees, un tahdus par brihw-Nehgereem sau. Kad wihrischki un seewischki kospa wehrga darbus strahdaja, tad arri sawa starpa prezzejahs, un ne retti arri pa pahru seewahm apnehme. Bet behrni bija wehrgi tik patt ka wezjak, un kad lungs gribbeja, wiasch pahrineekus schkibre, un zittam pahrbewe. Meh ne gribbam tahs negantibas stahstibt, ko wianni redseja, kad lungs bija bahrgs. To gan pats warr dohmaht, kad sinn, ka Nehgereem itt nekahdas teefas ne bija, bet tam kungam par sawu wehrgu wiffa walla. Jo dauds weetäs wiasch tohs patt pee nahwes warreja pasaudeht, ka weeu gribbeja. Kad arri zitteem bija palehni kungi, tomehr winneem pa dauds gruhst muhsch bija, jo deesgan waijadseja waltes zeeft. Nu schee zilweki wehl pee Afrika semmes elkeem un burschanas turrejahs, un ta wiffu leelafäs behdu fittäs ne sinnaja eepreezetees, bet tikkai kauft un raudabt, un neweens par to behdaja. Ta gan fikti rahdijahs. Bet tas Kungas to bija tatschu dsirdejs, un meh taggad stahstifim, ar ko wiasch tohs nabbadsiuus lifke eepreezinabt, nu jau kamehr 100 gaddi.

Gan daschi zilweku schesloraji labpraht gribbeja, lai Nehgereem to ewangeliumu fluddinatu. Bet ne fur to ihsti riktigi ne sahze, lihds kamehr ta brabtu draudsiba Herrnhut pilssehta us to dewahs. Winnas darba eefahkums irr tohti wehra leekams. Tas deewabihjigs Grafs Zinzendorf, kas to brabtu draudsibu eezehle, bija 1731mä gadda eeksch Kopenhagen pilssehtas Dahau semme, fur jaunu lehninu krohneja. Fur wiinna fullains ar kahdu Nehgeri eepasinnahs, kas bija Antonas wahreda, un ar sawu kungu lihds nahjis. Tas wiinnam wiffadi stahstija, ka ar Nehgereem eet West-Indija, un pa tam arri fazzija, wiinnam effoht mahfa, kas us Tohma fallu pahrdohsta. Ta labpraht gribboht kristigu mahzibu mahzitees, un effoht augstu Deewu luhgusi, lai wiinnai kahdu peeraidoht, kas to zeku us muhschigu dsihwofchanu rahda. Grafs Zinzendorf, to dsirdejs, tulihst sawa mihligä firdi leelas leetas eedohmaja darramas. Wiasch pehz tam arri schim Antonam lifke us Herrnhut nahst, un tur wiinna stahsti wiffeem ta pee firds gahje, ka jau drokshaki spreede, ka buhschoht missioni us West-Indiju suhriht. Bet Antonas fazzija, ka nabbaga Nehgeri ta effoht pee darba peespeesti, ka wakkas ne atlee, koht to ewangeliumu dsirdeht, ja winneem to ne fluddinajoht strahdajofcheem. Ta labbad tam, kas wiinnas usnemmoht mahziht, effoht pascham par wehrgu ja-padohdahs, tad warreschoht ikdeenäs tohs mahziht, kas blakkam strahda. Tas nu gan bija leels ruhkrums, ko te waijadseja baudihst, bet dauds bija labprahtigi to usnemtees. Tad nu diwi brabtus islahfija, Leonhardu Dober, un Tobijasu Leupold, tee 1732trä gadda, no brabteem iswadditi, kas dauds swehtibas winneem wehleja, us Tohma fallu reiseja, apnehmufchees, ja waijadsehs, pateefi par wehrgeem padohtees, lai wehrus pee Kristus atgreesstu.

Kad wianni tur nonahze, tatschu to itt ne waijadseja wis. Jo weens kungs tohs ar labbu prahtu peenehme sawa stahdu dahesa, un patt par usraugeem zehle pahf saweem wehrgeem. Bet pee ta ammata winneem missiones darbs mas weddahs, ta labbad wianni sawu weetu atstahje, un nammu nohmaja tahda weetä, fur wehrgi warreja peetapt, kas pestifchanu mekleja. Fur nu wianni ar leelu truhkumu mitte, jo winneem lahgi ne gahje ar pohdneeka ammatu, ar ko dohmaja maisi pelnihst. Bet wiinnu garrigs darbs bija jo swehtigs. Wianni drihs Antona mahfu isklauffija, un schi tappe pirmais jaunus Kristus draudses lohjeklis. Nehgeri wakkaräs, pehz pahrzeesta karstas deenas darba, pee winneem

pultòs fanahje, to faldu wehsti no Kristus klausidamees, un reisahm zauras naktis palikke, tà tas winneem patikke.

Tahds eefahkums bija tai missionei, kas pehz pahreeku dauds isdarrijusi. Bet drihs bija leelas gruhibas jareds, un zaur dahsu fuhru behdu ugguni jaseet, wiffwairaf tad, kad stahdu dahrsu fungi, kas pirmaf gan labprahrtigi bija, missionareem pehz wairs ne ustizjeja, un prettineeki palikke. Kad Zinzendorfs 1738tā gaddā pats Tohma fallu apraudhija, wiafch wiffus missionarus atradde zectumā eemestus, un prohti, kad ar melleem winnu darba sekmes ne warreja noturrecht, tad schoreisi winnus wiltigi par sagteem dšinne. Winni gan tappe atlaisti, un Zinzendorfs arri no Dahru fehnina pawehleschanu dabuja, lai winneem ne leedsot. Bet ilgu laiku Nehgereem bija jamanna, ka fungi errojufchees. Gan zectumā lifke, gan arri pehre. Weenu atgreesu tà kappaja, ka winnam ar to waijadseja mirt. Bet ar laiku stahdu dahrsu fungi pasinne, ka missione preefch winneem ne bija flitra, bet labba, jo tee atgreesi palikke wiffaf usriizigi, muddigi un paklawfigi strahdneeki. Tad nu weenreis nihdeschanu atstahje, un missionari warreja diwi miffiones mahjoktus ectaifcht, draudses pehz kahrtas eerikrecht, basnizas un namnus preefch missionareem buhweht. Ar to Nehgeru eeraddumi un dšihwe dauds labbaki palikke. Bet brahteem gan gruhiti nahje, jo dauds ne warreja tahs pusses gaisu zeest. Eefch 34 gaddeem 66 brahti nomirre. Tomehr ar weenu zitti ar preeku winnu weetā ghje.

Brahteem arri drihs gaddijahs zittas fallas apmekleht, un tur winni tik patt preekus un behdas pasinne. Brihscheem winni Nehgerus pa fimteem us reisi warreja kristiht, un jo tahdus neewaja, jo winni pee Jesus peefpeedahs. Pee ta nu tee Nehgeri, kas pa preefch bija atgreesufchees, brahteem labbi palihdseja. Un ja tahdi tappe us zittahm falahm pahredohti, tad arri tur zaur winneem kluffam Jesus ugguns eedegge. Weetahm Nehgeri arri paschi par ffohlmeistereem un mahzitajeem palikke. No teem irr Karneels japeeminn, kas us Tohma fallu mitte. Wiafch bija mannigs wihrs, un mahzeja pahru wallodas runnah un rakstiht, un lihds 1767tam gaddam wehrgs bija. Papreefch wiafch sawu seewu no wehrgeem atpirke, un tad pahreeku publejahs, gribbedams pats atpirktees. Ar leelahm luhgfschanahm, un dauds naudas ismakfajis, wiafch brihwibu dabbuja, un pehz sawus 6 behrnus weenu pehz ohtra atpirke. Wiafch bija muhrneeka ammatu mahzijeos, un dabbuja 6 basnizahm grunti lifte. Pee Deewa wahrdu mahzifchanas wiafch tohti derrigs bija, un ne ween Nehgereem, bet arri baltahdas jilwekeem patikke winnu floufcht. Zaurahm naktim wiafch scho un to stahdu dahrsu apmekleja, un ar weenu pasem migs Jesus mahzeelis palikke.

Tannis miffiones mahjoktòs, kas brahtu draudhibai West-Indija peederr, wehl taggad to swehtu darbu itt flitri un muddigi strahda. To mehs no schihs grahmatas pasihsim, to 22tā Dezember mehn. deenā 1835 fwefch fungs no tahs miffiones Jaun-Fulnes rakstijis. Prohti: schis miffiones mahjoklis tikkai 1830tā gaddā tappis usnemts. Wes ta wehl 7 us to fallu jau ilgi bijufchi. Wiafch tà raksta: »es turru, ka mans Pestitais man sawu wijsleelaku laipnibu ar to irr rahdijis, kad wiafch mannus fohltus schurp greesis. Es lihds schim ne mas ihsti ne noprattis, kahds missionaru darb ir. Bet nu es redsu, winni weenadi ween publejahs, labbā un wehtrainā gaisā, deenās un naktis, un ne mas ne apstahjahs. Mabbaga Nehgeri, jauni un wezzi, wihrifchi un seewifchi, kad tahdu stundu tohp atlaisti, pee miffionara steidsahs eet, sinnadami, ka durwis irr atwehrtas,

un pats ar weenu labprahstigs, mahzigt un eepreezinacht. Gan drihs zaurahm deenahm, wiffwairak no pulksten 4 pehz puffdeenas, kad winnu darbs beidsahs, lihds pulksten 10 nakti, schihs mihtas dwehfeles pulkds pa kalneem un pa leijahm us missiones nammeem eet. Par tablumu, par gaisu, un par nakts tumfi winni ne baidahs, arri tahs stahwas teffas pa kalneem, kur assi kramma afmini un smeltnes irr, kas kahjas graifa, (jo winni bassahm kahjahm staiga) winnus ne warr noturreht; tik tohti winni kahro, mahzibas wahrdu dsirdeht. Kad zekahs un us mahjahm eet, tad kalni un leijas skann, jo winni swehtas dseefmas dseed no fawa Pestitaja mihlestitas. Wiffwairak us scho laiku to dsird, jo taggad behrni nahk, seemas swehtku dseefmas eemahzidamees. Tas gan pee firds eet. Ak kad jelle muhfu mihta draudse, wiffi winnas lohjekli, un wiffi, kas Zianu mihto, schohs leelus Deewa darbus redsetu! Winneem firds eedegru, winni no wiffa prahta wehletohs, pee schi swehta darba palihdseht. Un winni to wehl jo labprahst darrihs, kad sinnahs, ka Nehgeri pa simteem, warr buht arri pa tuhkstoscheem, scho labbumu ne warr dabbuht, un wolti kahro, tapehz ka winneem naw apgehrba. Taggad kahdus 4 jeb 500 apgehrbus un frellus gribb preeksch tahdeem fagahdacht, lai winni warr nahkt to dsirhwibas wahrdu dsirdeht.

PeHz tam arri zittas missiones beedribas eeksch brahtu draudsihas pehdahm irr eeminuschas, wiffwairak Metodisti un Baptisti. Zaur winnu puhliu ar laiku irr leels pulks Nehgeru draudses wifs zaur West-Indiju eezeltas, un spreesch, ka jau kahdi 100,000 tizzigi buhs. Afrikanereem bija eeksch Amerikas atgreestees, kamehr eeksch winnu tehwsamines Kristus wehstnefchi wehl mas warr peetapt, lai tas wahrds noteek: »ta mohru semme steigfees rohkas us Deewu issteept.« Dahw. 68 dseefna 32 p. — Bet dauds weetas, un wehl scho laiku mahzitaji un Nehgeri ewangeliuma deht dauds neewati un wajjati tappusch. Jo wehrgu lungi ar daschahm bailehm un leekahm dohmahm grohsjahs. Zitteem palikke par to bail, ka Nehgeri wairs ne klausih, kad zaur kristigu mahzibu prahstigi zilweki paliks, jeb kad dsirdehs, ka kristiga tizziba rahda, ka lungi un wehrgi preeksch Deewa weenadi wehrti irr, tad Nehgeri sawu wallu atnemfchotees, un buhshoht no winneem jabaidahs. Zitti dohmaja, tee palikshoht pee darba flinki un kuhtri. Zitti arridsan ne gribbeja to eeredseht, kad winnu wehrgi Deewu luhdse, jo patti launa firds apsinnafehona winnus lohde, un rahdija, ka scheem wajjagoht sawus lungus Deewu luhdsoht apfuhdseht, un us teem besdeewigeem Deewa fohdu pahrsaukt ar sawu deewa: bihjafehonu. Zitti atkal ta labbad ne warreja Deewa wahrdu mahzibu eeredseht, kad wehrgi no tahs pasihshoht, ka lungi dauds par grehku ne behda, un flikti darra. Un tahdi wiffwairak tad palikke nikni, kad jauni wehrgu seewischli, firdi baididamees Deewu kaitinaht, winnu beskaunigeem kahrummeem leedsahs. Wifs tas, un pulks melli klahu, to istaifija, ka nabbaga wehrgeem pa weetahm gan grubti nahze, kristigu tizzibu turreht. Naw ilgi gaddi, kamehr us Jamaika fallu wehrgus pa swehtdeenahm us lauka darbeem dsinne, lai ne dabbutu us basnizu eet, arri zeetuna eelikke un wiffabi pehre un mohzija, teem kristigu tizzibu fareebdami. Bet firds schehlodamees preezajahs, kad laffa, ka Nehgeri arri wiffu ruhktaku likteni ar leelu pazeefchanu pahrzeete. 1827ta gadda diwi wihreem, kas eeksch Montegobai Jamaika fallu bij us Deewa kalposchanu gahjuschi, nammus noahrdija, kahjas kluzzi flehdse, un ta eeksch dselschehm us zuktuhsi kuhtri, to par negantu grehku darbu pataifidami, ka schee zilweki bija debbesu Deewu peeluhgusch. Weens no scheem diweem saweem skaugeem ta reebe, ka schee ristigi ar winnu apnikke,

un pehz wallâ laide kâ zilweku, ar ko ne warr ne ko fahkt. Prohti: kad schim eeksch zeetuma darba ne bija, winsch zaurahm deenahm, rihtôs, puffdeenâs un wakkarôs, dseedaja un Deewu luhdse. Zeetuma fargs par to tik pikts palikke, ka reisu reisahm eenahje winnu kappah. Bet jo winsch zirte, sjo schis Deewu luhdse. Par tahdu grehku tas zeetuma fargs winnu atkal preeksch teefas wedde. Bet tur tas zilweks teize, ka gribboht un gribboht Deewu luhgt, fazzidams: »es Deewu luhgschu, kad juhs man atlaischat, es Deewu luhgschu, kad juhs man zeetumâ turrat, es Deewu luhgschu, kad juhs man kullat, man wais jaga Deewu luhgt, un es to darrischu un darrischu.« — Zeetuma fargs ne sinnaja ko fazzigt, un pehz labbaki sawu maksu atlaide, lihds ar tahdu pahrtaru wihru winsch itdeenâs errofchotees. Tad nu winnu atlaide.

Bet jo tur eeksch Montegobai tohs tizzigus neewaja, jo tee laudis speedahs pee missionareem nahkt. Tai paschâ laikâ weens missionars raksta: »man itt brishnumb irr, kâ teem nabbaga kautineem pehz Deewa wahrdeem flahpst, un man swehtdeenâs buhtu leelu leelakais preeks, ja es pa dauds ne buhtu nogurris. Preeksch trihs gaddeem man bija 12 zilweki draudse; wairak ne raddahs, kas Jesu ihsti mishloja. Un wakkardeen es 400 deewagaldbneekem to swehtu meelastu esmu isballijis, un discha pufte no teem taggad irr pasaulei atfazzijusch, un dshwo gohdigi, man par preeku.« — Missionars Knibbs no Falmuhs us Jamaika, 1831mâ gaddâ tâ raksta: »Deewa darbs preezigi us preekschu eet, lai arri wiffadi apmellohts tohp. Tziziba, ko Nehgeri eenehmusch, winnus stiprus darra, apsmeechanu peezeest, winnus spehzina, kad spaidôs jawahrgst, winnus atspirdsina nahwes stundê, un palihds to duffeschonu eekfattiht, kas Deewa laudim debbetis atleek. Es ne sinnu, woi zittur raffees kristiga draudse, kas wairak patautohs us Kristus falihsinaschanas spehku, jeb kas sawâ kahrrâ labbaki pehz saweem tizzigeem wahrdeem padshwo. Winneem irr arridsan dohts, preeksch Kristus walstibu zeestees. Es winnus esmu eekfattihs, kamehr appaksch warras pahrtagas lungsteja; es winnus esmu redsejis, kad affinis no muggura notezzeja; es winnus esmu eeraudsihs, kamehr ar kehdehm flehgti, winni welleem, engeleem un zilwekeem par ehrmu tappe pa gattwahm westi. Un es ne weenu jebkad esmu redsejis kurnedamu, ka winsch jelle kahdu wahrdu buhtu no muttes islaidis, kas wajjatajeem grehku pahrmett.«

Wehl schi sinna mums skaidri rahda, ka daschas missiones West-Indijâ brangi wejzahs. Missionars Banks no Kristopa fallas, 10tâ Oktober mehn. deenâ 1828tâ gaddâ raksta: »Kamehr es winnu reisi grahmatu suhtiju, man wajjadsejis to Kungu dauds flaweht. Deewa schehlastiba irr us scho puffi to ewangeliuma fluddinaschanu pahrlieku ap swehtijusi. Wihri un seewas, jauni un wezzi, wehrgi un brishwi, irr pa pulkeem us Deewu atgreesufchees, un no teefas. Tee augli taggad jauki un dasch daschadi rahdahs. Kad es ap sawu masu missiones aprinku wiffapfahret eemu, tad mannas aufis wairs ne dshred plukteschanu, lahstus an rahschanu, kâ lihds schim, bet tikfai luhdseju balsis, kas Deewu luhds un flawe. Simteji, kas wehl ne ilgi pasaulê bes Deewa mitte, taggad winna peedewigu mishlibu firdi juht, un labbôs darbôs winnu gohdina. Wehrgi pehz puffdeenâs un wakkarôs kohpâ sanahf Deewu luhgt. Rahdi 40 deewabihjigi zilweki irr peejôs pulkôs eedalliti, un peejâs weetâs us to paschu laiku luhgschanas turr, pee ka dauds zilweki faeet. Schôs pehdigôs trihs mehneschôs irr 40 zilweki pee muhsu fabeedroschanas peenahfusch, un nu pawiffam 1159 sanahf. Zaut Deewa schehlastibu es lihds schim sawlis darbus esmu

padarrijis, un wessels palizzis; tas man pascham brighnums rahdahs, kad es to leelu lauku apfattu, fo man wajjadseja bes kahda drauga jeb paliga apstrahdabt. Zo ne weens naw raddees, kas man palihdsetu spreddikus fazzibt jeb rakstibt. Manni kameeschi lihds schim to nastu weegli nefs. Za man irr wiffus dwehseles prahsus aisnehmuft, un kad es puff, nakti jeb pulksten diwi no rihta gulleht eemu, un tik peekuffis esmu, ka man ne tiht no gehrbtees, tad man irr wiffai preeziga firbs. Deewam schehl, eeksch muhsu luhgshanas nammeem tikkai treschai tauschu daktai irr ruhmes. Man dauds schehl paleef, kad es tohs pulkus eerangu, kas laukâ stahw, eeksch karstas faules jeb eeksch aukstas raffas. Wiffi kahro to dshwibas wahrdu dsirdeht. Weens labfirdigs kungs man irr leelu gabbalu au dehta eeschkinsojis, no ta mehs effam telti paschuuischi, to nu mehs us kapsehtu ustaissim. Zilweki pa pulkeem nahk, sehdektus lihds nessadami, un appaksch ta telta tohs noleek. Brihscham basniza, telts, stallis, kukne, pagrabs un muhsu istaba un kambaris, wiffi pilni tauschu irr, un zitti wehl laukâ stahw appaksch kohku ehnas. Ut es wehletu, kad Kristus mihletaji eeksch Siropa weenreis to redsetu, fo es ikdeenâs redsu. Kad wiwsi paschi redsetu, ka sche melni zilweki ar firbs zeenishanu Deewu peeminn, ka wiwsi to dahrgu wahrdu klaufahs, kas swehtu darr, ka wiwsi ar dshwwo spehku Deewu flawe, un tahs balsis no zeeminu nammeem, no telta, no kohkeem un no kapsehtas, ar tahm balsim basnijâ faflann, kad ar weenu mutti ta Kunga flawu teiz, — tad wiwsi wairs ne dohmatu, ka pa dauds irr, jeb par gruhti nahk, preeksch scho darbu fo mest.»

Tad nu nabbaga Nehgeri pateesi irr glihtumu dabbujuschu pelnu weeta, un preezibas elji nofkumschanas weeta. Un kad wehl lassa, ka wiwsi ar mihligu behrnu prahsu no deewigahm buhschanahm runna, tad ne warr wairs leegt, ka dauds jau irr tapuschu stipri kohki tahs taisnibas, un eedehtsi ta Kunga. Taggad wiwsi arri itt ta ne tohp wairs wahrdsinati, ka pirms, un Salenderi jau wiffus wehrgus sawâs fallâs irr brighwus atlauduschu. Un redsi, tur naw wis ta gahjis, ka wajjataji dohmaja. Brihwi Nehgeri gohdigi strahda un usweddahs, paschi par strahdneekem faderredami, fur grihb. Zo ta wahrdsinashana masaka tohp un beidsahs, jo tas ewangeliums wairojahs un tekk. Zitti arri us sawu tehsemmi pahreet, un warrehs deenâs us West-Afrika juhmallahm ka swezzes spihdeht beesâ tumsâ. — Za nu wehrgu buhschana irr tas zeksch palizzis, par fo eedami, dauds tuhkstoschreis tuhkstoschi zilweki ta Garra swabbadibu panahk. Un arri tur irr ta gahjis: tee zilweki launa dohmajuschu darriht, bet Deews to irr par labbu nodohmajis, ka winsch tohp pagohdinahs. Amen.

Melb. Zeksch irr man appaksch labjahm.

1. Kungs Jesus, tu muhs pestijs Ar nahwes zeefchanahm, Muhs sawâ taisnib' dehtsijis, Israhwis mohzibahm, Pahrewarreis eenaidneeku, Un debbes atwehri. Allelujah! tu preeku Mums effi eedewis.

2. Tu semni'un debbes waldi Ar leelu spehk' pateef, Un gaid, lihds tawi galdi Ar weefsem pildisees, Lihds wiffas tautas peenahks, Kas dshwwo tablumâ, Un tewi peeluhgt eefahks Za juhvas draudsiwa.

3. Wehl tohp tee aizinati, Wehl tawi wehstneschi Tohs fauz, kas behdinati, Pa wiffu pasauli Zo nahwi tee nizzina, Cet wisfâs gruhtibâs, Ugauni eekurrina Eeksch tautu tumsibas.

4. Un swefshumâ eeksch saitehm Tee wehrgi nopuhshahs, Eeksch sawahm gruhtahm kaitehm, Pehz gaismu ilgojahs. Un tu tahs firdis fildi Teem melneem nabageem, Kas tewim tizz, tohs pildi Ar debbes labbumeem.

5. Pee tawas ugguns lefmas Za pasaul' eefildahs, Eeksch miblestibas wehfinas Swefschneeki beedrojahs, Un fur ween tewi gohda Ka augstu fehninu, Tur israuti no sohda Sagaida swehtibu.

6. Kungs Jesus, ak pahrweddi Driht tautas pasaulê! Pamohdini un speedi Pee walfarina schel! Ut werer tohs augstus wahrtus, Zau preekschâ pulzejahs, Un fauzi tohs apbahrtus Pee tawas swehtibas!